

ඕදෙල් කස්ත්‍රෝ ජීවිතයාට ජීවය ද ආදරය ද දුන් සදාකාලික සටන්කරුවා

නිරාන් ද සේරම්

ඒ එක්දහස් හමසිය හත්තර පහ වසරයි. අප්‍රිකානු මහල්විපයේ, දකුණු දිග ඇංගෝලාවේ කඩින්තා නුවරට නුදුරින් මහා සරණය. එය එහි සැබෑ අරුතින්ම සරණයම නොවී, අතිශය කුරිරු මහා සමූල ඝාතනයකි. ඉස්බ් බටහිර නැති ජන සහන රාශය යෙදී සිටි වර්ෂා හේදවාදී දකුණු අප්‍රිකානු රජයේ හමුදා හට කණ්ඩායම් ඉවත්කර, ගොඩබිමේ හා මුහුදේත් සිය මිලේටර්ජන්තව මුදා හරිමින් හුන්හ. අති නවීන ගුවන් යානා, පැරණි හා බලසම්පන්න යුධ රැක වලින් සන්නද්ධ වී සිටි ආක්‍රමණිකයා හමුවේ, කුඩා දුරුවන්, කාන්තාවන් හා මහල්ලන් ද ඇතුළු සිය දහස් ගණනක නිරාසුධ ජනයා සිටියේ මරු වැදෙදැ ගනිමිනි. එය ජනාන්තයන්ගේ අධිරාජ්‍යවාදයේ තවත් එක් දේපා සහගත කඩා වැදීමක් වූයේය. මිනිස් සංහතියේ අති බිහිසුණු සතුරා විසින් ඉතිහාසයේ නොයෙක් වර, නොයෙක් අන්දමින් මුදා හල විසකුරු ශාපයේ තවත් අදහර පරිච්ඡේදයක් වූයේය.

පෘතුගාල යටත් විජිතයෙන් මිදී, ඉතා අසීරුවෙන් හිඳුයේ දේශයක් ගොඩ නගා ගැනීමේ ගමන් මග බිහි වූ රටකට සිය හිස මත කඩා වැටෙන සහන සහ ව්‍යාපෘතියෙන් සන්නාමයට පත් වූ ඇංගෝලානු ජනතාව දෙස විමසිලිමත්ව බලා හුන් දැයි සිය දහසක් වී එවනටත් අවදියෙන් උත්තේය. ඉන් වසර දහහතකට ප්‍රථමයෙන්, අපකිර්තීමත් ඒකාධිපතියකු සහසමයෙන් පන්නා දැමූ විරෝධාර විප්ලවය ජනතාවත්, සිය හිස් හුමියෙන් සැකපුම් හය දහසකට බිහිවීමත් වූ දුනි පුපුරු රාජ්‍යයක් වෙනුවෙන් සිය අසහන මෙහෙවර ඉටු කළ යුතුය යන නිර්ණයට එළඹ ගිනිකිනි.

කැරිබියානු මුහුද වෙරළින් පෙර නොවූ විරු මාදිලියේ වෙළඳ නොකා දියඹට ඇදුණි. වෙනදාට ඒ තුළ ඇතිවෙරළ කෙසෙල් හා සිහි වෙනුවට මින් 17 සහ මින් 22 ප්‍රහාරයක යානා එහි සුරක්ෂිතව තැන්පත් කෙරී තිබිණි. ගුවන් යානා නාශක කාලගුණික කසා, යුද්ධ රැකවී පිරිවරාගත් තිස් හය දහසක අභින විප්ලවීය සෙබළුන් පිරිසක් නාදනන වෙරළක හමුවන්නට හිසමින සතුරා

සම්මුඛ වනු පිණිස ඒ නොකා අරා උන්තේය. මානව ඉතිහාසයේ වඩා අසීරුමත්ම ගරුල්ලා අරගලයට පහා පෙවූ මවුලු, මිනිස් වර්ගයා කෙරෙහි උපන් සදාතනික ආදරයත්, දැඩි මිතුරුවත් හැරෙන්නට අන් කිසිවක් පෙරළා බලාපොරොත්තු නොවමින් සිය ජාත්‍යන්තර විප්ලවීය මෙහෙවර එසේ අරඹා තිබිණි.

ප්‍රතිවලය කැබැවීමේ විස්මයජනක වූයේය. මහල්විපයේ මහත් බලසම්පන්නම සේනාංශය වූ දකුණු අප්‍රිකානු හමුදාවන්, ඉතා ධනවත් සැපවර්ති මාන හමුදාවන් අන්ත පරාජයක් අත්කර ගත්තේය. එය සැබැවින්ම නිදහස සහගත පරාජයක් වූයේය. ආක්‍රමණිකයා සැකපුම් 650 ක් දුටු පන්නා දැමිණි. එක් පසෙකින් වර්ෂා හේදවාදී දකුණු අප්‍රිකානු රජයත්, තවත් පසෙකින් සැපවර්ති ඒකාධිපති මොඩුලන් එකවර පරාජයට ලක් කෙරිණි. එහෙත් ඒ සියල්ලට වඩා ඉන් පිටුපස කුමන්ත්‍රණකාරී බලපෑම සිදුකළා වූ සාම අධිරාජ්‍යවාදයේ පීනාවරයා වූයේය. එය කළාටම මෙමත් එදාදී එසේම වූයේය. ෆැසිස්ට් අප්‍රිකානු හමුදාවන්ට මිලිටරි බලය සැපයීමෙන් නොහැරවනු එක්සත් ජනපදය, ඉතා හිරස්වන බලපෑමක් සිදුකරමින් භෞමික බලයෙන් වඩා මවුල් සන්නද්ධ කිරීමට සුදානම්ව පැවරී බව අසූව අනාවරණය විය. එය පසුකලෙක දකුණු අප්‍රිකානු නායක නෙල්සන් මැන්ඩෙලා විසින් අනාවරණය කොටගෙන තහවුරු කරගන්නා ලද බිහිසුණු සන්නයක් වූයේය. කියුබානු විප්ලවීය හටයේ සටන් වැද පරාජයට පත් කර තිබුණේ එවැනි හයකාර එසේ පිපාසින හමුදාවකි.

සැනාරයෙන් ඉක්බිතිව, කඩින්තා නුවර තත්වය අති බිහිසුණු වූයේය. දස දහස් ගණනක් මරා දමා හෝ කුටල සිදු කොට තිබුණි. එපමණ පත් වූ කාන්තාවන් සහ කුඩා දරුවන්ගේ නාරාකාරිත්වය සිය පාලනයට ගැනීමට කියුබානු සමාජවාදී ජනරජය ඒ විවහරින් තීරණය කර තිබිණි. මවුල් වන වහා කියුබානු දේශයට කැන්දාගෙන යනු ලැබූ, ප්‍රතිකාර කටයුතු ඇරඹිණි. දරුවෝ සියල්ලෝම පාසල් කරා යොමු කෙරිණි. ඒ දරුවන්ගේ ද්විධිනික සහ බොහෝ විට විශ්ව විද්‍යාල අධ්‍යාපනය පවා සිදු කෙරුණේ නවතාවයයි. ඉන් වසර විසි පහකට පමණ පසුව කියුබාවේ නැමිබියානු තානාපතිකයන් දෙස පැවරී ආයේ කඩින්තා සරණගත කැළවීම මහා සැනාරයෙන්

දිවි ගලවාගෙන කියුබානු රැකවරණය සටනේ නවතාවේ අධ්‍යාපනය ලද දැරියකි. එය පීචන කෙරෙහි දැඩිව හා කරුණාව විසින් සිදු කළ හැකි මහා පරිවර්තනය පිළිබඳ සැවේදී හෙළිදරව්වකි.

මානව හිමිකම් පිළිබඳ තරු පහේ සුපිරිසිදු පැවතුම් අනෙකාගෙන් ඉල්ලා සිටින අධිරාජ්‍යවාදීන්, ලොව අසරණ ජාතීන් මත බෝමල වැඩි වස්සවුදී, සමාජවාදය විසින් පෝෂණය හා පන්නය ලත් කුඩා දුපත් රාජ්‍යයන් මානව වර්ගයා කෙරෙහි සිය අසමසම වගකීම ඉටු කළේ එසේය. එය කිසිවෙකුට හෝ බැරකර කළ නොහැකි සන්නයකි. කිසිවෙකු විසින් හෝ අනිකුමණය නොකළ මහා සමාජ වගකීමකි. සැබැවින්ම එය විදේශයේ දේශය විය. ලොව සමාජවාදී දේශපාලනයේ උත්තරීතර පරමාදරය විය.

බිහිසුණු ඒකාධිපතියෙකු, සිත් පිත් හැති මිනිසුරුවෙකු ලෙස අධිරාජ්‍යවාදයේ අතුපිල් වගලින් විසින් තිත්වූවට ලක් කෙරෙන ඒ මිනිසා බිහිකළ රාජ්‍යය එසේ වුවකි. එය කිසිදුක කිසිවෙකුට මතුපිට අර්ථයෙන් පමණක් නොව විග්‍රහ කළ හැක්කක් නොවේ. එය ජනාන්තයන්ගේ ලොව පුරා දැඩි සුරා කෑමටත්, මර්ධනයටත් ලක් කළ බිඳියන ගණනක්

වූ අසරණ ජනතාවක් වෙත සිය දසාවන්වයේ දුක් දිගු කළ ශ්‍රේෂ්ඨ මානව පරපුරක නිපතූමය වූයේය.

අද ලොව පුරා සිය ස්වේච්ඡා සොබාව සේවය සපයනු ලබන කියුබානු වෛද්‍යවරුන්ගේ සැබෑතාව තිස් දහසකි. ඒකාධිපති බැටරියටාගෙන් බලය ලබා ගන්නා කාලය වන විට කියුබානු සොබාව සේවයේ හිසුකුට සිටි තුන්දහසක පමණ වෛද්‍යවරු සැබෑතාව හා සැසන්දනය කිරීම පමණක් මවුල් සොබාව ක්ෂේත්‍රය තුළ ලබා ඇති ඇදහිය නොහැකි සාර්ථකත්වයේ තරම තේරුම් ගත හැකිය. රට තුළ මේ වනවිට සේවය කරන වෛද්‍යවරුන්ගේ ගණන හත්තර දහස ඉක්මවයි. වෛද්‍ය සිසුන් සංඛ්‍යාව විසි පන් දහසකි. ඒ රට තුළ පිහිටුවා ඇති වෛද්‍ය විද්‍යාල විසිපහක අති නවීන පහසුකම් මධ්‍යයේ ඉගෙනුම ලබමිනි. ඉන් එක විශ්ව විද්‍යාලයක් සහමුලින්ම විදේශ සිසුන් වෙනුවෙන් වෙන් කෙරී තිබේ. වසර හතළිහක තුළ ඒ තුළින් උපාධි සම්බන්ධ කර ඇති විදේශ සිසුන් සංඛ්‍යාව ලක්ෂය ඉක්මවා තිබේ.

නෙත් රිච් බලකාය ලෙස නාම ගැන්වූ මවුල්ගේ ඉහිටත් සේනාංකය අදටත් ලෝකයේ මහාමය ස්විට්සර්ලන්තයේ පිපාසින විපකකදී ඉදිරිපත් වන ප්‍රථම වෛද්‍ය කණ්ඩායමයි. ඉතා දිළිඳු රටවල අනු දුෂ්කර

පළාත්බදව දැඩි අසීරුතා මැද සිය සහග සේවා පවත්වාගෙන යන මේ ජාත්‍යන්තර මිනිසුන් තිත්වූවට පත් කරන්නට දුක පහක් තිස්සේ අධිරාජ්‍යවාදී වහලුන් ගෙන ගිය ප්‍රචාර සහමුලින්ම අසාර්ථක වී තිබේ.

අද කියුබානු සමාජවාදී ජනරජය තුළ සාක්ෂරතාවය සියයට සියයකි. විදියේ සිතා කන දරුවන් එහි දැක ගන්නට හැක. පාසල් නොයන, මන්ද පෝෂණයට ලක්වූ එකදු දරුවෙකු එහි හැක. එරිනොකිල් භෞමික අනතුරු තේතුවෙන් රෝගී වූ දහස් ගණනක් දරුවන් වෙතත් රටවලින් හැර ගැනීම ප්‍රතික්ෂේප කරද්දී මවුල්ගේ රැකවරණය සපයන්නට නොපැකිල ඉදිරිපත් වූයේ කියුබානුවන්ය. ජාත්‍යන්තර විප්ලවවාදය පිළිබඳ අබමල් රොහක හෝ හැඟීමක් හැති මිනිසුන් මේ තත්වයන් කිසිදුක වටහා නොහැකිම කිසිසේත්ම පුළුමයට කාරණයක් නොවේ.

ලතින් ඇමරිකානු කලාපය තුළ එතෙක් මෙතෙක් දියත් කළ අති දැරුණත්ම සොබාව සේවා වැඩසටහන හඳුන්වනු ලැබුවේ ප්‍රාතිනර්ථ මෙහෙයුම (Operation Miracle) වශයෙනි. එය දස ලක්ෂ හතක කැරිබියානුවන්ට ඇසේ සුදු ඉවත් කිරීමේ ශල්‍යකර්ම සිදු කිරීමත්, සොබාව වෘත්තිකයන් ලක්ෂ දෙකක් පුහුණු කිරීමත් ඉලක්ක කර ගත් දස අවුරුදු වැඩසටහනකි. එය ආරම්භ කෙරුණේ වෙතිසුවෙලාවෙනි. ඉන් අනතුරුව ප්‍රිබ්‍රැසි, වුබ්‍රැනෝ, ඩොමිනිකා, සෙන්ට් ලුසියා, ආදී රටවල් දහ අටක, ශල්‍යකාර අනු තුනක පවත්වාගෙන යන මේ ස්වේච්ඡා වැඩසටහන තුළින් මේ වනවිටත් ඇස් පෙනීම හැටහ ලබා ගත් ලතින් ඇමරිකානු පුරවැසියන් සංඛ්‍යාව දශ ලක්ෂය ඉක්මවයි. එකල වසර දෙකක් පුරාවට සතිපතා ප්‍රිබ්‍රැසි සිට එතලා වසර දෙකක් ඉවත් වන පහත් ක්‍රියාත්මක කෙරුණේ ශල්‍යකර්ම සිදු කළ පුදා රෝගීන්ට නොමිලේ ප්‍රචාරක පහසුකම් පවා සැපයමිනි. මේ උත්තේරනයෙන්, ජන ඝාතනයක් ලෙස ඉතිහාසය තුළ අහන්න වාරයක් වන සැදුණත් උත්සාහ කළ, සැබෑ මිනිසෙකුගේ විගුණනික වින්තනයක ප්‍රතිඵලයකි.

කියුබානු සමාජවාදී ජන රජයේ නිර්මාතෘ, සූදානුරුදය පිදෙල් කස්ට්‍රෝ රාජ්‍ය සහෝදරයා සහ වූ අසමසම මුද්දි ප්‍රනාච්ච සම කිරීමට තබා ආසන්න විමටවත් සමත් කිසිවෙකුට, මතු පිටත් වූ සමයේ මේ මිනිසා වාසය කළේ හැක. ඉදිරියටද පහළ වනු තත්තේය. මන්ද යත්, ඒ සා දුෂ්කර මර්ධනයත්, ඒ සා කඩුලු අන්දැකීම, ලබා ගත් විරෝධාර පසුගණනයත්, සිය ජනතාවට ඉටු කළ මහා මෙහෙයත්, සියලුම ක්ෂේත්‍ර පිළිබඳ තීව්‍ර පරිපූර්ණ දැනුම සම්බන්ධත්, පරාජය කළ නොහැකි අභිනතාවයත්, මේ මිනිසාගේ එකම

අද ලොව පුරා සිය ස්වේච්ඡා සොබාව සේවය සපයනු ලබන කියුබානු වෛද්‍යවරුන්ගේ සංඛ්‍යාව තිස් දහසකි. ඒකාධිපති බැටරියටාගෙන් බලය ලබා ගන්නා කාලය වන විට කියුබානු සොබාව සේවයේ හිසුකුට සිටි තුන්දහසක පමණ වෛද්‍යවරු සංඛ්‍යාව විසි පන් දහසකි. ඒ රට තුළ පිහිටුවා ඇති වෛද්‍ය විද්‍යාල විසිපහක අති නවීන පහසුකම් මධ්‍යයේ ඉගෙනුම ලබමිනි. ඉන් එක විශ්ව විද්‍යාලයක් සහමුලින්ම විදේශ සිසුන් වෙනුවෙන් වෙන් කෙරී තිබේ. වසර හතළිහක තුළ ඒ තුළින් උපාධි සම්බන්ධ කර ඇති විදේශ සිසුන් සංඛ්‍යාව ලක්ෂය ඉක්මවා තිබේ.

යායක් ලෙස සැලකූ, එපරිදිදෙමත් මුදා හල මානව දසාවන් එක් මිනිසෙකුට, එක් පීචන කාලයක් තුළ ලබා ගන්නට හැකියාවක් පවතින්නේ හම් එය ප්‍රාතිනාර්ථයක් වන බැවිනි.

පසුගිය විසි හය වෙතිදා රාත්‍රී යාමයේදී සැදුනම ගිණ කෙරුණේ මානව ඉතිහාසයේ අවසාන වීර කාව්‍යය බව කියිදු සැකයක් හැතිව අපට පවසන්නට හැකිවන්නේ ඒ හිසය. ලෝකය පුරා තිත්වූවට, මර්ධනයට, වර්ගවාදයට, සාතින්තව හා නුගත්තමට බලන්න වෙමින්, අධිරාජ්‍යවාදීන්ගේ පටන් පෞරානක දුනුවලි බවට පත් වූ බිඳියන ගණනක පීචන ප්‍රහාරයට පීටා ශ්‍රාය සැපයමින්, අසුක්තියට, අසාධාරණයට එරෙහිව උන් සිත් තුළ මුට බුරා ගැනීමට සටන්කාමීත්වයට පහත් අභ්‍යන්තර සැසයමින්, වසර හතළිස් හතක් තිස්සේ අන අසයේ පාසා දිලෙන නුදෙකලා රතු නාරාකාවට සිය අභින සටන් සහයා සලින් මුණ ගැසෙන්නට කාලය උදාවී ඇත්තේය.

ඉතින් මින් මතු මේ මිනිසාගේ පවතින පුරාවට, එකිනෙකා සලී දුටු හිඳිමින්, මානව වර්ගයා වෙනුවෙන් මග කියා දෙනු පිණිස, සෙන්පති ඊළෙල් කස්ට්‍රෝ අන ගුවන් ගැබ හැති සදාකාලික වූයේය.